

Trong tu n qua, quý v đã nghe nhà bình lu n Ngô Nhân Dáng gi i thích m t s th c m c v đ o lu t c i t y t v a đ c ký ban hành.

Tu n này chúng tôi s m i quý v nghe ti p nh ng chi ti t lên quan đ n đ o lu t này, xem ng i dân, phía công ty b o hi m và các b nh vi n cũng nh gi i chuyên nghi p cung c p d ch v y t , ai có l i và ai s thi t h i.

Ngoài l i gi i thích c a nhà bình lu n Ngô Nhân Dáng, giáo s Tránh Quang Hanh thu c đ i h c Wisconsin và bác s David Ores s đ ng góp ý ki n v đ o lu t c i t y t trong Câu Chuy n Nác M tu n này. M i quý v theo dõi v i Lan Pháng.

Táng tháng Obama ký ban hành lu t c i t y t , 23/3/2010

Hình: AP

Tu n qua chuyên gia tài chính h c kiêm bình lu n gia Ngô Nhân Dáng đã gi i thích v nh ng lý l mà đ o lu t c i t y t v a đ c ban hành đ tính s giúp gi m b t thâm h t ngân sách.

Chuy n qua v n đ ai s đ c háng l i và ai s ph i ch u thi t h i, ông Ngô Nhân Dáng cho bi t: lúc ban đ u, các công ty b o hi m y t cháng đ i mánh li t vì đáng Dân ch và Táng tháng Obama có ý đánh thi t l p m t háng b o hi m s c kháe do chính phá đ i u khi n. Náu nh ý đánh này đáng đáng háng hi n, các háng b o hi m t s bá thi t h i. Ông gi i thích:

"Mọt hăng bọ hiếm mọt sọ phôi kiếm lồi, họt phôi chi rọt nhiếu vọt tỉn quốn trọt, quốn cáo v.v..Trong khi mọt cọt quan do chính phọt điếu khi n thì không cọt chi nhốn thọt đó. Vì thọt họt có thọt bán loọt i bọ hiếm giốn nhọt bọ hiếm mọt, nhốn bán vọt i giá rọt họt, ngọt i mua phọt i trọt ít họt mà vọt n đọt c họt ng nhốn điếu kiếm tọt ng tọt. Nọt nhọt vọt y các công ty tọt sọt bọt đe đọt a vì sọt có ngày không còn cọt nh tranh đọt c vọt i công ty cọt a chính phọt nọt a.

Theo kinh nghiệm cọt a các quọt gia khác, nhọt Canada chọt ng họt, cọt quan bọ hiếm công chọt chi tiêu khoốn đọt 1,2% sọt tỉn cọt a họt vào vọt c quốn lý hành chánh mà thôi, trong khi đó nhốn công ty bọ hiếm mọt Mọt có thọt chi đọt n mọt i mọt y phọt n trọt vào chi phí quốn lý."

Đó là lý do các công ty bọ hiếm công lúc đọt u chọt ng đọt i đọt đọt i. Sau đó thọt ng vọt n đã phọt i dung hòa, và biọt u quyọt t đọt luọt t trong đó không họt có mọt cọt quan bọ hiếm nào cọt a chính phọt, coi nhọt tọt ng thọt ng Obama và đọt ng Dân chọt phọt i chọt u thua, không theo đọt i vọt c thành lọt p cọt quan bọ hiếm công nọt a. Vì thọt bây giọt các công ty bọ hiếm mọt lọt i có thái đọt ngọt c lọt i, quay sang ọt ng họt. Lý do là vì họt không bọt cọt quan bọ hiếm công cọt nh tranh, mà luọt t này lọt i coi nhọt bọt t buọt c mọt i ngọt i dân Mọt đọt u phọt i mua bọ hiếm. Sọt có thêm 32 triọt u ngọt i Mọt trong 10 năm tọt i là nhốn khách hàng đi mua bọ hiếm. Có thêm 32 triọt u khách hàng mọt i chọt c chọt n là các hăng bọ hiếm phọt i vui mọt ng.

Cũng theo ông Ngô Nhân Đọt ng, nói chung, rọt nhiếu cọt sọt và nhốn ngọt i trong ngành cung cọt p đọt ch vọt y tọt sọt bọt thiọt t họt i, lý do là tọt trọt c đọt n nay có nhốn chọt ng trình đọt cho bọt nh vọt n và bác sọt đọt c quyọt t đọt nh rọt nhiếu, tuy vọt n có nhốn mọt c giá gọt i là usual customary rate. Còn theo đọt o luọt t mọt i sọt có nhốn ng thay đọt i làm cho sọt chi phí trọt cho bác sọt và bọt nh vọt n giọt m đi.

Trong tọt ng lai sọt có mọt tọt y ban 15 ngọt i do tọt ng thọt ng đọt cọt và do quọt c họt i biọt u quyọt t. Đây là ọt y ban đọt c lọt p, do cọt hành pháp và lọt p pháp quyọt t đọt nh, đọt đọt m trách vọt c ọt n đọt nh chi trọt.

Ngoài ra đọt i vọt i mọt t sọt bọt nh, các hăng bọ hiếm hoọt c chọt ng trình y tọt cọt a chính phọt sọt không trọt tỉn cho mọt i lọt n bọt nh nhân đi gọt p bác sọt hay bọt nh vọt n nọt a, chọt ng họt nhọt bọt nh tỉn đọt ng, không phọt i cọt mọt i lọt n bọt nh nhân đi gọt p bác sọt hay thọt nghiọt m là mọt t lọt n hăng bọ hiếm lọt i phọt i trọt tỉn, mà ngọt i cung cọt p đọt ch vọt y tọt sọt đọt c trọt tỉn cho tọt t cọt các công vọt c chăm sóc đó trong 6 tháng, 1 năm hay 2 năm chọt ng họt n.

Vậy thì đối với luật mới này có lợi gì cho dân? Giáo sư Hanh Trần nh, dåy môn quån tråy tåt iåi håc Wisconsin, thành phố Milwaukee, đưa ý kiến:

"Đây là một vấn đề quan trọng và có lợi cho dân chúng ở nước Mỹ. Tất cả mọi người đều có cơ hội mua bảo hiểm. Ngay cả những người đã có bảo hiểm từ trước hay bảo hiểm kinh niên, bây giờ họ có quyền mua bảo hiểm và hãng bảo hiểm phải chi trả tất cả những dịch vụ y tế cho họ. Tôi nghĩ điều đó rất tốt cho dân chúng."

Tuy nhiên, nhiều người lo là hãng bảo hiểm là một cơ sở kinh doanh kiếm lời. Khi phải nhận những người đã có bảo hiểm, tiền phí sẽ cao, họ sẽ phải chi nhiều, thì hãng sẽ phải tăng giá bảo hiểm để duy trì lợi ích, mà nếu không được tăng giá thì lợi nhuận của họ sẽ sụt giảm. Giáo sư Hanh không nghĩ như vậy:

"Trên quan niệm về bảo hiểm thì một người đóng góp một ít tiền vào trong quỹ, hãng bảo hiểm lấy tiền từ quỹ đó để trang trải chi phí y tế. Những người không phải ai cũng có bảo hiểm kinh niên hay có bảo hiểm đâu? Chắc có một số người có những bệnh đó. Do đó tính theo xác suất hay thống kê thì càng nhiều người mua bảo hiểm thì hãng dùng tiền của người khỏe mạnh mua bảo hiểm trả cho những người bệnh tật. Tôi nghĩ rằng hãng bảo hiểm không nên quá quan tâm về vấn đề đó."

Khi nhắc đến chuyện các bác sĩ và bệnh viện có thể sẽ phải chịu thiệt, giáo sư Hanh Trần nói rằng với tình trạng nhiều người không có bảo hiểm như hiện nay mà các bệnh viện và bác sĩ vẫn chưa trả, sau đó nhiều người không trả được những khoản y phí thì giới cung cấp dịch vụ y tế đành phải chịu thiệt. Còn khi mọi người đã có bảo hiểm thì bệnh viện và bác sĩ không phải những chịu thiệt hại đó nữa.

Những vấn đề đặt ra ở đây là: hãng bảo hiểm đóng vai trò gì trong việc chăm sóc sức khỏe cho người dân? Giáo sư Hanh phát biểu như sau:

"Số thực, các hãng bảo hiểm không đóng góp gì hết cho nền y tế nước Mỹ, chỉ có nhà thống nhất, bác sĩ mới thực đóng góp. Tôi không thấy bảo hiểm đóng góp gì hết. Giáo sư Reinhardt từ trường Princeton nói rằng các hãng bảo hiểm không đóng góp cho nền y tế mà chỉ qua chå là một cơ quan bảo hiểm kiếm lời."

Bác s David Ores, m t ng i ch tr ng y h c mang s m ng ph c v con ng i, đ a ý ki n v đ o lu t m i đ c ban hành:

"Tôi hài lòng v i đ o lu t đ m là nó đã đ a v n đ này ra tr c công chúng toàn qu c đ tranh lu n. R t nhi u ng i đ a ý ki n, r t nhi u ng i, nhi u c quan truy n thông v n bàn tán v v n đ chăm sóc s c kh e và v n đ kinh t , ti n b c liên quan đ n chuy n này. Tôi cho đây là đi u t t vì ng i ta ý th c nhi u h n."

Tuy nhiên bác s Ores nói v i ban Vi t ng đài VOA r ng cu c tranh lu n sôi n i này đã không nh m đúng vào ch đ c t lỗi. V y thì cu c tranh lu n ph i ti n theo chi u h ng ng nh th nào? M i quý thính gi ý ki n c a bác s Ores:

"Cu c bàn lu n không nên đ c p t i chuy n phá thai, chuy n chính ph l y m t quy n quy t đ nh c a ng i dân, chuy n trao đ i b o hi m, cũng không ph i là nh ng b nh t t đã có s n c a ng i mu n đ c b o hi m, cũng ch ng ph i là gi i ng i già, ng i nghèo, hay các t ng th ng cũ mu n làm nh th nào, nh ng nó c n ph i luôn luôn nh m t i ch đ : h th ng b o hi m là h th ng ki m l i hay b t v l i? V n đ đ t ra là s m ng c a h th ng chăm sóc y t là gì? Đ ki m đ c càng nhi u l i nhu n càng t t hay là b t v l i đ chăm lo s c kh e cho dân?"

Bác s Ores cho r ng cu c tranh lu n đã không đi đúng h ng và theo ông các h ng b o hi m, v i l i l c hàng t t đô la, đ y th l c không mu n cho ngu i dân th y rõ v n đ .